

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN CİNSEL TUTUMLARININ İNCELENMESİ AN INVESTIGATION OF UNIVERSITY STUDENTS' SEXUAL ATTITUDES

Tuğba BİRLİK*

Esra ENGİN**

Emel ÖZTÜRK TURGUT***

Öz

Bu araştırma üniversite öğrencilerinin cinsel tutumlarını ve etkili faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır. Tanımlayıcı kesitsel tiptedir. Bir üniversite kampüsünde yer alan fakülte ve yüksekokullarında okuyan 335 üniversite öğrencisi ile yapılmıştır. Veriler Tanıtıcı Bilgi Formu ve Hendrick Cinsel Tutum Ölçeği (HCTÖ)'nden oluşan anket formu ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler ve Student t, Mann Whitney U, Varyans, Korelasyon ve Ki Kare analiz yöntemleri kullanılmıştır.

Araştırmada üniversite öğrencilerinin %36.7'sinin cinsel deneyimi olduğu ve cinsel deneyimin erkeklerde daha yaygın olduğu belirlenmiştir. İlk cinsel deneyim yaş ortalaması 18.71 ± 2.42 'dir. HCTÖ puan ortalamasının cinsiyet ve cinsel deneyim değişkenlerinden etkilendiği ve ilk cinsel deneyim yaş ortalaması ile ilişkili olduğu bulunmuştur.

Sonuç olarak kadınların erkeklere göre daha ideal, sağlıklı ve dengeli cinsel tutumlarının olduğu; cinsel deneyimlerinin ise daha az olduğu belirlenmiştir. Üniversite öğrencilerinin cinsel tutumlarının toplumsal cinsiyet rollerinden etkilendiği düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Üniversite, Öğrenci, Cinsel, Tutum.

Abstract

This research was conducted to determine the sexual attitudes and effective factors of university students. It was a descriptive and cross-sectional research. It was conducted with 335 university students that were continuing their education in faculties and schools in a university campus. Data were collected with questionnaire form that included Information Form and Hendrick Brief Sexual Attitude Scale (HBSAS). Descriptive analysis and Student t, Mann Whitney U, Varyans, Correlation and Chi square tests were used for evaluating data.

As a result 36.7% of university students had sexual experience and sexual experience was more common in males. The average age of the first sexual experience was 18.71 ± 2.42 . They found that the average point of HBSAS was effected from gender and sexual experience and, had correlation with the average age of the first sexual experience.

Consequently they were found that females had more ideal, healthier and consistent sexual attitudes than males and females's sexual experiences were less than males's. The sexual attitudes of university students were effected by gender roles, was thought.

Keywords: University, Student, Sex, Attitude.

GİRİŞ

Cinsellik, Maslow'un belirttiği gibi temel insan gereksinimlerinden biridir. Fizyolojik gereksinimlerden biri olsa da yalnızca genital birleşme, biyolojik doyum ve üreme amaçları bulunmamaktadır. Çiftler arasında bir iletişim şeklidir ve uyum gerektirmektedir. Dünya Sağlık Örgütü'nün cinsel sağlık tanımından yola çıkarak cinsellikte, çiftlerin kendi istekleri doğrultusunda, güven ve memnuniyet içinde, saygılı ve olumlu cinsel deneyimlerinin olması; sevmeye, sevilme, içtenlik, sıcaklık, saygı, güven, bağlılık, dokunma, okşanma, özlenme gibi olumlu duyguların eşlik etmesi beklenmektedir. Aksi takdirde cinsellik, ilişkileri zenginleştirmekten çok kişilerarası ilişkilerde sıkıntılara neden olmaktadır. Ayrıca yaşamdaki iş, toplumsal yaşam ve cinsellikten oluşan üç uyum alanından biri olan cinsellikte yaşanan sorunlar, iş ve toplumsal ilişkileri de olumsuz etkilemektedir. Dolayısıyla cinsellik, kişiliğin ve yaşamdaki genel uyumun önemli bir parçasıdır (WHO 2002; Öztürk ve Uluşahin 2008, 587; Engin 2014, 40; Çam 2014, 569).

Davranışları güdüleyen, kalıplı ve kazanılmış eğilim ya da yatkınlık olan tutumlar (TDK erişim 21.01.2015), kültürle ilişkilidir ve cinselliğe verilen anlam ve değerleri doğrudan etkilemektedir. Çünkü

* Hemşire, Derince Eğitim ve Araştırma Hastanesi Alikahya Yerleşkesi.

** Prof. Dr., Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD.

*** Arş. Gör. Dr., Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD.

kültür, kadın ve erkek olmayı; cinsiyetler arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları insanlara öğretmektedir. Bunu toplumsal düzeni sürdürme adına yapmaktadır. Cinselliğin önemli bir iletişim ve doyum aracı olduğu düşünüldüğünde, toplumsal düzenin sürdürülmesi için, cinsel olarak sağlıklı bir gelişim ve toplumdaki cinsel sağlıkla ilgili sorunların tespiti önem kazanmaktadır. Dolayısıyla toplumun cinselliğe verdiği değer, anlam ve tutumların bilinmesi gerekmektedir (WHO 2002; Ersoy 2009, 227; Çam 2014, 570- 73; TDK erişim 21.05.2015). Dünya genelinde sosyal, kültürel ve dini nedenlerle kadınlardan cinsiyet ve cinselliğe dayalı her türlü bilgi ve deneyimlerini saklamaları; yapılan kısıtlama ve kontrollere ise itaat etmeleri beklenmektedir (WHO 2002; Ökten 2009, 310; Taylor ve ark. 2012, 368-69; Kaya ve Aslan 2013, 216). Oysa erkekler daha özgür ve bağımsız bir şekilde cinselliklerini yaşama haklarına sahiptir. Bu sosyal öğretilerin de etkisiyle kadınların cinselliği, uzun süreli bir ilişkide bir iletişim aracı olarak düşündüğü ve romantizm aradıkları, erkeklerin ise cinsel çeşitliliği ve fiziksel doyumunu vurguladığı ifade edilmektedir (Yıldırım 2008, 64; Yasan ve ark. 2009, 177; Taylor ve ark. 2012, 368-69; Atan ve ark. 2012, 18; Mavrikiou ve ark. 2017, 36).

Tüm tutum ve davranışlarla birlikte sağlıklı bir yaşam için gerçek ve doyum verici ilişkiler içerisinde olmak gerekmektedir. Özellikle, cinsel yönden olgunlaşma ile başlayan gençlik çağında, sağlıklı ruhsal ve fiziksel gelişim için, cinsel dürtüleri yönetmek ve kültürel çevreyle çatışmadan kendi kararları doğrultusunda yaşamak oldukça önemlidir. Cinselliğe sağlıklı yaklaşan gençler; olumlu benlik kavramı ve birlikte olacağı kişiye dair tutarlı düşünceler geliştirmekte, karşısındakini de önemseyen bir şekilde duygu ve gereksinimlerini ortaya koyabilmektedirler (Çam 2014, 569). Üniversite öğrencileri, ergenlikten genç yetişkinliğe geçilen bir dönemdedir. Genç yetişkinlik döneminde, diğer insanlarla kurulan yakın ilişkiler, dostluklar; ergenlik döneminin bedensel uğraşlarından daha önemli bir hal almaktadır. Dolayısıyla duygusal yakınlık içeren ilişkiler ön plana çıkmaktadır. İlişkilerin önemli bir parçası olan cinsellik bu dönemde sağlıklı ruhsal gelişim ve doyum verici ilişkiler açısından önemli bir yer tutmaktadır (WHO 2002; Çam 2014, 569; Erikson 2018, 164, 165). Bu nedenle literatürde de bu dönemde cinsel tutumun üzerinde durulmuştur. Buna göre ülkemizde üniversite öğrencilerinin bekaretin önemsenmesi gibi geleneksel yaklaşımlardan etkilendiği (Kılıç ve ark. 2005, 45; Yıldırım 2008, 51-54; Tokuç ve ark. 2011, 168), evlilik öncesi cinsel deneyimin erkeklerde daha yaygın ve kabul edilebilir olduğu saptanmıştır (Kılıç ve ark. 2005, 48-49; Kaya ve ark. 2007, 443; Koluçak 2007, 58-59; Aras ve ark. 2007, 124; Askun ve Ataca 2007, 745; Yıldırım 2008, 60; Yaşan ve ark. 2009, 147; Golbasi ve ark. 2011, 533; Atan ve ark. 2012, 19; Aslan ve ark. 2014, 178). Ayrıca ilk cinsel deneyim yaşınının 24 yaşın altında olduğu ve öğrencilerin cinselliğin tabu olmaktan çıkmasını istediği, buna rağmen davranış olarak genellikle geleneksel ve muhafazakar yaklaşımdan uzaklaşmadıkları belirtilmektedir (Sakallı ve ark. 2001, 23; Duyan ve Duyan 2005, 700; Koluçak 2007, 61-62; Yıldırım 2008, 60; Pınar ve ark. 2008, 51; Eşsizoglu ve ark. 2009, 84, 86; Pınar ve ark. 2009, 108; Yaşan ve ark. 2009, 147; Civil ve Yıldız 2010, 60; Golbasi ve ark. 2011, 533; Evcili ve ark. 2013, 490, 492; Atlı Özbaş ve ark. 2016, 119). Uluslararası literatür incelendiğinde de erkeklerin kadınlara göre cinsel olarak daha erken yaşta aktif olduğu, cinsel deneyim ve partner açısından daha özgür oldukları belirlenmiştir (Chi ve ark. 2015, 532; Hedayati- Moghaddam ve ark. 2015, 43; Noubiap ve ark. 2015; Gravel ve ark. 2016, 870; Mavrikiou ve ark. 2017, 36). İlk cinsel deneyim yaşınının ise 15-24 yaş arasında değiştiği saptanmıştır (Noubiap ve ark. 2015; Mavrikiou ve ark. 2017, 42; Folasayo ve ark. 2017, 4; Scimeca ve ark. 2017, 52; Coronado ve ark. 2017, 97).

Dünya Sağlık Örgütü, cinsellik açısından gençleri riskli gruplar olarak değerlendirmekte ve cinsellik konusunda yeterince desteklenmediğini belirtmektedir. Gençlerin bedenlerinde olan cinsiyete özgü değişiklikler hakkında bilgilerinin ve toplumun özellikle destekleri gereken ebeveyn, öğretmen ve sağlık çalışanlarının, cinsellik hakkında gençlerle paylaşımlarının yetersiz olduğu ifade edilmektedir. Bu durum da cinsellikle ilgili bilgi kaynaklarının yetersiz ya da uygunsuz olmasına neden olmakla birlikte (Sungur 1998, 108, Set ve ark. 2006, 140) arkadaşlar (Kılıç ve ark. 2005, 47; Yıldırım 2008, 33; Duyan ve Duyan 2008, 700; Ozan ve ark. 2010, 369; Evcili ve ark. 2013, 490; Atlı Özbaş ve ark. 2016, 116), aile (Duyan ve Duyan 2005, 700; Yıldırım 2008, 33; Karabulutlu ve Kılıç 2011, 41; Atlı ve Özbaş 2016, 116), okul (Yıldırım 2008, 33; Evcili ve ark. 2013, 490; Atlı ve Özbaş 2016, 116), yazılı- görsel medya (Duyan ve Duyan 2005, 700; Kılıç ve ark. 2005, 47; Yıldırım 2008, 33; Karabulutlu ve Kılıç 2011, 41; Evcili ve ark. 2013, 490) ve internet (Kılıç ve ark. 2005, 47; Ucar ve ark. 2016, 741; Folasayo ve ark. 2017, 4) gençlerin bilgi kaynakları olarak kullanılmaktadır. Sonuçta gençlerin, profesyonellerin bilgi ve desteğine gereksinimi ortaya çıkmaktadır (Sungur 1998, 108; Kılıç ve ark. 2005, 47; Set ve ark. 2006, 140; Kaya ve ark. 2007, 444; Pınar ve ark. 2009, 108; Yasan ve ark. 2009, 181; Aslan ve ark. 2014, 181; Folasayo ve ark. 2017, 11). Gençlerin sağlıklı bir cinsel gelişim sağlık çalışanları anahtar bir yere sahiptir (Çam 2014, 585- 86, 589; Fışkın ve Beji 2014, 75, 76). Sağlık çalışanlarının uygun danışmanlık hizmetlerinin verebilmesi için öncelikle, gençlerin gereksinimlerinin ve tutumlarının belirlenmesi gerektiği

düşünülmüştür. Ayrıca toplumun çeşitli kesiminden farklı kültür ve birikimlerden gelen üniversite öğrencilerinin cinsel tutumlarının, ülkemizin tutumları hakkında bilgiye katkı sağlayabileceği düşünülmüş ve bu araştırma, geleceğin yetişkinleri olacak üniversite öğrencilerinin cinsel tutumlarını incelemek amacıyla planlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmada,

- o "Üniversite öğrencilerinin cinsel deneyimi var mı?"
- o "Üniversite öğrencilerinin cinsel tutumları nasıldır?"
- o "Üniversite öğrencilerinin cinsel tutumları yaş, cinsiyet, medeni durum, romantik ilişki durumu, cinsel deneyim ve cinsel deneyim yaşı değişkenlerinden etkilenir mi?" soruları incelenmiştir.

YÖNTEM VE GEREÇ

1. Katılımcılar: Tanımlayıcı kesitsel tipteki bu araştırma, bir üniversite kampüsündeki fakülte ve yüksekokullarda, Haziran- Aralık 2015 tarihleri arasında eğitimini sürdürmekte olan 335 üniversite öğrencisi ile yürütülmüştür. Herhangi bir örnekleme yöntemi kullanılmamıştır. Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan anket formu ile elde edilmiştir. Sınıflarında gerekli etik açıklamaların ardından, gönüllü öğrencilere anket formları dağıtılmış, katılımcılar soruları kendileri doldurmuşlardır. Katılımcıların %74.3'ü kadındır, %98.2'si bekarıdır (Tablo 1). Üniversite öğrencilerinin yaş ortalaması 22.51 ± 3.31 ve cinsel deneyimi olan 123 öğrencinin ilk cinsel deneyim yaş ortalaması 18.71 ± 2.42 olarak bulunmuştur. Bekar olan 329 öğrencinin %41.6'sının romantik ilişkisinin olduğu belirlenmiştir.

2. Veri Toplama Araçları: Araştırmada, literatür doğrultusunda araştırmacılar tarafından oluşturulmuş Tanıtıcı Bilgi Formu ve Hendrick Cinsel Tutum Ölçeği kullanılmıştır.

a. Tanıtıcı Bilgi Formu: Üniversite öğrencilerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, romantik ilişki, cinsel deneyim ve ilk cinsel deneyim yaşı özellikleri incelenmiştir.

b. Hendrick Cinsel Tutum Ölçeği (HCTÖ): Hendrick ve arkadaşları (2006) tarafından geliştirilmiş olan ölçeğin Türkçe'ye uyarlaması, geçerlik- güvenilirlik çalışmasını Karaçam ve arkadaşları (2012) yapmıştır. Ölçek 23 soru ve dört alt boyuttan oluşmaktadır. Beşli likert tipi puanlama yapılmaktadır (Kesinlikle Katılıyorum - Kesinlikle katılmıyorum). Ölçeğin toplamından alınacak yüksek puanlar bireyin ideal, sağlıklı ve dengeli cinsel tutum içerisinde olduğuna işaret ederken alınacak düşük puanlar ise bireyin kendini merkeze alan cinsel yaşam içerisinde olduğunu ve idealden uzak tutuma sahip olduğunu göstermektedir. Onaylayıcılık alt boyutundan alınan düşük puan gelişmiş güzel cinsel yaşamı ve bu yaşama yönelik tutumu; Doğum Kontrolünden alınan yüksek puan sorumlu ve hoşgörülü cinselliği tercih etme eğilimini ve cinsel eşin merkeze alındığını; Paylaşımdan alınan yüksek puan toplum tarafından kabul edilebilir ideal cinsel tutuma yakınlığı ve Araç Olarak Değerlendirmeden alınan düşük puan cinsel yaşamda kendini merkeze alma eğilimini, biyolojik ve faydacı cinsel tutumu ifade etmektedir. Ölçeğin Türkçe'ye uyarlaması, geçerlik- güvenilirlik çalışmasında cronbach alfa katsayısı onaylayıcılık için 0.86, doğum kontrolü için 0.84, paylaşım için 0.66, araç olarak değerlendirme için 0.69 ve genel toplam için 0.85 olarak belirlenmiştir (Karaçam ve ark. 2012, 141). Bu araştırma için cronbach alfa katsayısı onaylayıcılık için 0.88, doğum kontrolü için 0.88, paylaşım için 0.73, araç olarak değerlendirme için 0.74 ve genel toplam için 0.69 olarak saptanmıştır.

3. Veri Analizi: Verilerin analizinde SPSS paket programında tanımlayıcı (sayı, yüzde, ortalama) istatistiklerin yanında verilen homojenliğine göre Student t, Mann Whitney U, Korelasyon, varyans ve Ki Kare analiz yöntemleri kullanılmıştır.

4. Etik Açıklamalar: Araştırma için Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Etik Kurulu onayı (06.05.2015 tarihli ve 2015-54 sayılı) ve ilgili fakülte ve yüksekokullardan kurum izinleri alınmıştır. Hendrick Cinsel Tutum Ölçeği'nin araştırmada kullanım izni alınmıştır. Üniversite öğrencilerine araştırmacıların sağlık bilimleri alanlarından oldukları; araştırmanın önemi ve katılımlarıyla bilime yapacakları katkı hakkında bilgi verilmiş; isimlerinin alınmayacağı, bilgilerin başka bir amaçla kullanılmayacağı, araştırmaya katılımın gönüllülük esasına dayandığı açıklanmış ve sözel onam alınmıştır. Öğrenciler mahremiyetlerinin sağlandığı okul sıralarında, soruları yalnız yanıtlamışlardır.

Bulgular

HCTÖ puan ortalamasının tanıtıcı bilgilere göre karşılaştırılması Tablo 1'de verilmiştir. Buna göre HCTÖ puanlarının cinsiyete ve cinsel deneyim durumuna göre karşılaştırılmasında anlamlı farklılıklar saptanmıştır ($p < 0.05$). HCTÖ puan ortalamasının medeni durum ve romantik ilişki yaşama durumuna göre

karşılaştırmasında ise anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>.05$). Ayrıca cinsel deneyimin erkeklerde kadınlara göre anlamlı düzeyde daha yaygın olduğu saptanmıştır ($X^2=66.484, p=0.000$).

Tablo 1. HCTÖ Puan Ortalamasının Tanıtıcı Bilgilere Göre Karşılaştırılması

Tanıtıcı Özellik	n	%	$\bar{X}\pm SS$	F	t	U	Z	p
Cinsiyet								
Kadın	249	74.3	80.70±8.20	-	-	5767.0	-6.384	.000
Erkek	86	25.7	72.27±10.99					
Toplam	335	100.0						
Medeni Durum								
Evli	6	1.8	73.33±11.86					
Bekar	329	98.2	78.63±9.66	2.157	-	-	-	.074
Toplam	335	100.0						
Bekar Olup Romantik İlişki Durumu								
Var	137	41.6	79.83±9.40	-	1.899		-	.059
Yok	192	58.4	77.78±9.78					
Toplam	329	100.0						
Cinsel Deneyim Yaşama Durumu								
Var	123	36.7	73.38±10.11	-	-	6806.0	-7.298	.000
Yok	212	63.3	81.53±8.11					
Toplam	335	100.0						

Alt ölçeklerin puan ortalamalarının cinsiyete göre karşılaştırılmasında Onaylayıcılık ($F=3.487, p=0.00$) ve Araç Olarak Kullanma ($U=9047.0, Z=-2.151, p=0.031$) alt ölçeklerinde kadınların; Paylaşım ($F=1.064, p=0.00$) alt ölçeğinde ise erkeklerin puan ortalamalarının anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Alt ölçeklerin puan ortalamalarının cinsel deneyime göre karşılaştırılmasında Doğum Kontrolü ($F=0.160, p=0.002$) ve Paylaşım ($F=0.171, p=0.000$) alt ölçeklerinde cinsel deneyimi olanların; Onaylayıcılık ($U=4621.5, Z=-9.858, p=0.000$) ve Araç Olarak Kullanma ($U=10482.5, Z=-3.002, p=0.003$) alt ölçeklerinde ise cinsel deneyimi olmayanların daha yüksek puan aldıkları belirlenmiştir.

HCTÖ puan ortalaması ile yaş ortalaması arasında anlamlı ilişki saptanmamıştır ($r=-.044, p=.420$). HCTÖ puan ortalaması ile ilk cinsel deneyim yaş ortalaması arasında pozitif yönde zayıf güçte ve anlamlı ilişki belirlenmiştir ($r=.269, p=.003$). İlk cinsel deneyim yaşı ile Onaylayıcılık arasında pozitif yönde, zayıf güçte, anlamlı ($r=.350, p=.000$) ve Paylaşım arasında negatif yönde, çok zayıf güçte, anlamlı ilişkiler ($r=-.196, p=.030$) belirlenmiştir (Tablo 2).

Tablo 2. HCTÖ ve Alt Ölçekleri Puan Ortalamasının Yaş ve İlk Cinsel Deneyim Yaş Ortalaması İle İlişkisi

HCTÖ ve Alt Ölçekleri	Yaş	İlk Cinsel Deneyim Yaşı
Onaylayıcılık		
r	-.063	.350
p	.247	.000
Doğum Kontrol		
r	.031	.062
p	.576	.494
Paylaşım		
r	.028	-.196
p	.608	.030
Araç Olarak Kullanma		
r	-.014	.083
p	.797	.365
HCTÖ Toplam		
r	-.044	.269
p	.420	.003

TARTIŞMA

Toplumsal tutumlar, mitler, düşünceler yaşamın her alanını etkilediği gibi cinselliği de etkilemektedir. Olumsuz tutum ve yanlış inanışlar cinsellikten beklentileri gerçek dışı boyutlara getirebilir; reddedilme, performans, zarar görme ve kontrolü kaybetme gibi çeşitli nedenlerle kaygı ve korku

yaşanmasına, cinsel istekte azalma ve vaginismus, erektil bozukluklar gibi cinsel işlev bozukluklarına neden olabilmektedir. Cinsellik eşler arasında bir iletişim şekli ve doyum sağlama yoludur. Dolayısıyla cinsellikte yaşanan sorunlar eşler arasında uyumsuzluğa ve benlik saygısında azalmaya neden olmaktadır (Öztürk ve Ulusahin 2008, 585-87; Kaplan 2013, 43). Sağlıklı eş ilişkisi olan ailede sağlıklı çocukların yetişeceği düşünüldüğünde geleceğin eşleri ve ebeveynleri olarak, üniversite öğrencilerinin cinsel tutumlarının incelenmesinin önemli olduğu söylenebilir. Böylece cinsel eğitim ve danışmanlıklarda dikkate alınacak konulara dair veriler elde edileceği ve toplum ruh sağlığı koruyucu hizmetlerine katkı sağlanacağı düşünülebilir.

1. Üniversite Öğrencilerinin Cinsel Deneyimlerinin İncelenmesi

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin %36.7'inin cinsel deneyim yaşadığı (Tablo 1) ve ilk cinsel deneyim yaş ortalamasının 18.71±2.42 olduğu belirlenmiştir. Cinsel deneyim, erkeklerde kadınlara göre anlamlı düzeyde daha fazla saptanmıştır. Üniversite öğrencileri ile yapılan araştırmalarda da benzer bulgular saptanmıştır. Yıldırım (2008, 60) 27.202 üniversite öğrencisinin %25.5'inin, Yaşan ve arkadaşları (2009, 147), 638 üniversite öğrencisinin %26.3'ünün, Pınar ve arkadaşları (2009, 108) 105 üniversite öğrencisinin %42.3'ünün, Golbasi ve Kelleci (2011, 533) 949 üniversite öğrencisinin %33.6'sının, Aslan ve arkadaşları (2014, 178) 613 üniversite öğrencisinin %44.9'unun, Kolucaık (2007, 58) sağlık bilimleri dışındaki bölümlerde okuyan 1202 üniversite öğrencisinin %27.1'inin cinsel deneyimi olduğunu belirlemiştir. Araştırmalarda cinsel deneyim yaşama durumu erkeklerde kadınlara göre daha yaygındır. İlk cinsel deneyim yaşı ise 17-24 yaşları arasında saptanmıştır (Kaya ve ark. 2007, 443, Kolucaık 2007, 58-59, Aras ve ark. 2007, 125, Askun ve Ataca 2007, 745, Yıldırım 2008, 60, Pınar ve ark. 2009, 108, Yaşan ve ark. 2009, 147, Golbasi ve Kelleci 2011, 533, Atan ve ark. 2012, 19, Aslan ve ark. 2014, 178). Evcili ve arkadaşları (2013, 491) ebek öğrencileri ile yaptıkları araştırmada, 181 öğrencinin %79.6'nın cinsel deneyimin olmadığını, deneyimi olanların da bunu 18-20 yaş arasında yaşadığını belirlemiştir. Eşizoğlu ve arkadaşları (2009, 84) 382 erkek üniversite öğrencisinin %41.6'sının cinsel deneyiminin olduğunu, ilk cinsel deneyim yaş ortalamasının 17.80±2.60 olduğunu belirlemiştir. Benzer şekilde Civil ve Yıldız (2010, 60) 400 erkek üniversite öğrencisinin %64.1'inin cinsel deneyimi ve %31'inin aktif cinsel hayatı olduğunu, ilk cinsel deneyim yaşının ortalama 17.28 ± 1.81 olduğunu bulmuştur. Literatürde ayrıca cinsel deneyim gibi masturbasyonun da erkeklerde kadınlara göre daha yaygın olduğu belirtilmektedir (Yaşan ve ark. 2009, 147, Yasan ve ark. 2009, 177, Ergün ve Çakır 2015, 101). Araştırmanın cinsel deneyim ve ilk cinsel deneyim yaşı açısından literatürle paralellik gösterdiği söylenebilir. Uluslararası literatür incelendiğinde Mavrikiou ve arkadaşları (2017, 36), üniversite mezunu genç kadın ve erkeklerde yaptığı araştırmasında (n=657) erkeklerin kadınlara göre ilk cinsel deneyimlerini erken yaşta yaşadıkları, daha fazla partnerleri olduğunu belirlemiştir. Folasayo ve arkadaşları (2017, 4, 7), Malezya'da üniversite öğrencilerinin (n=700), %80'inin cinsel birleşme yaşamadıklarını, deneyimi olanların ise ilk cinsel deneyim yaş ortalamasının yaklaşık 18 yaş olduğunu saptamıştır. Scimeca ve arkadaşları (2017, 52), üniversite öğrencilerinde ilk cinsel deneyim yaşının erkeklerde 15-16, kadınlarda ise 17-18 olduğunu bulmuştur. Gravel ve arkadaşları (2016, 869, 870), 87 üniversite öğrencisinin %38'inin cinsel deneyimi, %51'inin oral seks deneyimi olduğunu saptamıştır. Erkeklerin kadınlara göre oral seksi daha fazla deneyimledikleri belirlenmiştir. Coronado ve arkadaşları (2017, 97), İspanya'da tıp ve hukuk bölümlerinde okuyan üniversite öğrencileri ile yaptığı araştırmada (n=2074), öğrencilerin %83.5'inin ortalama yaklaşık 17 yaşından beri cinsel ilişki (intercourse) deneyimi olduğunu saptamıştır. Nsubuga ve arkadaşları (2016, 4), Uganda'da yaş medyanı 21 olan 1008 kadın üniversite öğrencisi ile yaptıkları araştırmasında, katılımcıların yaklaşık %70'inin cinsel deneyimi olduğunu belirlemiştir. Noubiap ve arkadaşları (2015), 411 üniversite öğrencisinin yaklaşık %81'inin cinsel olarak aktif olduğunu, ilk cinsel deneyim yaşının ise 18.1 olduğunu, erkeklerin kadınlara göre daha erken yaşta deneyimlerini olduğunu saptamıştır. Luquis ve arkadaşları (2015, 1350), %41'i Latin olan üniversite öğrencisi ile yaptıkları araştırmada, Latin öğrencilerin %79'unun, Latin olmayan öğrencilerin ise %78'inin cinsel ilişki (intercourse) deneyimi olduğunu belirlemiştir. Chi ve arkadaşları (2015, 535), Çin'de 1397 üniversite öğrencisinde, tek başına yapılan cinsel aktivitelerin kişilerarası aktivitelere göre daha yaygın olduğunu ve her ikisinin de erkeklerde kadınlara göre daha yaygın olduğunu saptamıştır. Katılımcıların %12.7'si heteroseksüel bir cinsel ilişki (sexual intercourse) deneyimi yaşadığını belirtmiştir. Hedayati-Moghaddam ve arkadaşları (2015, 45), İran'da sağlık bilimleri haricindeki bölümlerde okuyan 590 üniversite öğrencisinin, yaşam boyu en az bir kez cinsel deneyim (sexual contact) oranını %15.1 olarak bulmuş, erkeklerin yaşam boyu cinsel ilişki (sexual relationship) sıklığının daha fazla olduğunu saptamıştır. İlk cinsel deneyim (sexual experience) yaş ortalaması ise 23.7'dir. Bu bilgiler doğrultusunda cinsel deneyim yaşı çeşitli ülkelere göre

farklılık gösterse de benzer yaş grubunda çoğunlukla erkeklerin deneyimi olması açısından paralellik olduğu söylenebilir.

2. Üniversite Öğrencilerinin Cinsel Tutumlarının ve Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi

Araştırmada kadınların erkeklere göre daha fazla ideal, sağlıklı ve dengeli tutuma sahip oldukları belirlenmiştir. Erkeklerin ise kadınlara göre daha fazla gelişigüzel, toplum tarafından kabul edilen ve kendilerini merkeze alan tutumlara sahip oldukları saptanmıştır. Toplumda namus olarak addedilen kadının cinsellikle ilgili gereksinimlerinin değersizleştirilmesi, bekaretin saygınlığı artırdığına inanılması, erkeğin soyun devamını sağladığı gerekçesiyle merkeze alınması ve kadının araç olarak görülmesi söz konusudur (Yasan ve ark. 2009, 180; Ökten 2009, 310; Komut 2011, 94; Tokuç ve ark. 2011, 168; Deniz ve ark. 2013; Kaya ve Aslan 2013, 216; Gürsoy ve Arslan Özkan 2014, 149, 157). Bu kültürel yaklaşımlar üniversite öğrencilerinin de cinsellikle ilgili görüş ve davranışlarını etkilemektedir. Literatürde üniversite öğrencilerinin evlilik öncesi cinsel ilişkiye genellikle olumsuz yaklaştıkları hatta bu konuda kadına yönelik daha katı tutumların olduğu belirlenmiştir. Ayrıca erkeklerin evlilik öncesi cinsel ilişkiyi daha fazla onayladıkları saptanmıştır (Kılıç ve ark. 2005, 48, 49; Kolucaçık 2007, 61; Yıldırım 2008, 52, 53; Civil ve Yıldız 2010, 60; Ozan ve ark. 2010, 369; Tokuç ve ark. 2011, 168; Deniz ve ark. 2013; Aslan ve ark. 2014, 178). Cinsel deneyimi ve/veya aktif cinselliği olmayan öğrencilerin, cinsel deneyimi olmamasının nedeni olarak; cinsel yolla bulaşan hastalıklar, gebelik gibi biyolojik sebeplerden önce sosyokültürel sınırlılık ve engellemeleri belirtmesi söz konusudur (Sakallı ve ark. 2001, 23; Kolucaçık 2007, 61; Yaşan ve ark. 2009, 147; Ozan ve ark. 2010, 369; Tokuç ve ark. 2011, 168; Ergün ve Çakır 2015, 102). Dolayısıyla araştırmadaki bu bulgular toplumsal cinsiyet rollerinin yansıması olarak yorumlanabilir. Toplumsal cinsiyet rolleri gereği erkeğe hizmet eden kadının, cinsel tutumlarında da kendi isteklerini azımsayarak ve kendini daha az merkeze alan tutumlarının olduğu düşünülebilir. Karaçam ve arkadaşları (2012, 142), erkeklerin kadınlara göre daha ideal, sağlıklı ve dengeli tutuma sahip olduklarını belirleyerek bu araştırmadan oldukça farklı sonuçlar bulmuştur. Süt ve arkadaşlarının (2015, 318) hemşirelik öğrencileri ile yaptıkları araştırmada da erkeklerin kadınlara göre gelişigüzel cinsel yaşamı onayladıkları, faydacı bir cinsel tutum sergiledikleri belirlenmiştir. Bu araştırma ile paralel sonuçlar olduğu söylenebilir. Literatürde birbirinden farklı sonuçların bulunması, farklı kültürel arka planlara sahip üniversite öğrencilerinin cinsel tutumları açıklarken yalnızca cinsiyet faktörünün etkili olmadığını düşündürülebilir. Uluslararası literatürde Mavrikiou ve arkadaşları (2017, 36) erkeklerin daha maceracı olduğunu, kadınların ise cinselliği daha fazla duygusallık yüklediğini belirtmiştir. McKelvey ve arkadaşları (1999), kadınların evlilik dışı cinselliği daha fazla onaylamadıkları belirlemiştir. Benzer tutumların olduğu söylenebilir.

Araştırmada cinsel deneyimi olmayanların HCTÖ puan ortalamaları daha yüksektir; daha az hoşgörülü ve ideal, sağlıklı ve dengeli, gelişigüzel tutumlarının ve daha az kendini merkeze alan, biyolojik, faydacı cinsel tutumlarının olduğu belirlenmiştir. Literatürde de cinsel deneyimi olanların olmayanlara göre, evlilik öncesi cinsel ilişkiyi daha fazla onayladıkları belirtilmektedir (Sakallı ve ark. 2001, 23; Eşsizoğlu ve ark. 2009, 86; Aslan ve ark. 2014, 178; Deniz ve ark. 2013). Cinsel deneyimi olanların cinselliği yaşamın doğal bir parçası ve çiftler arasında karşılıklı iletişim, paylaşım olarak gördükleri söylenebilir.

Romantik ilişki yaşama durumuna göre HCTÖ puan ortalamasının karşılaştırılmasında anlamlı farklılık saptanmamakla birlikte, ilişkisi olan öğrencilerin cinselliği daha ideal, sağlıklı ve dengeli algıladıkları söylenebilir. Cinsel uyumla romantik ilişkiden alınan doyum arasındaki olumlu yöndeki ilişki (Saraç ve ark. 2015, 72) dikkate alındığında, romantik ilişkisi olan öğrencilerin, cinselliği çiftler arasında uyumun bir parçası olarak algıladıkları söylenebilir. Ancak farkın anlamlı olmaması romantik ilişki yaşansa bile ilişkilerde cinsellikle ilgili sınırlılıkların varlığının bir göstergesi şeklinde yorumlanabilir. Araştırmalarda da üniversite öğrencilerinin evlilik öncesi cinsel ilişkiye genellikle olumsuz yaklaştıkları belirlenmiştir (Kılıç ve ark. 2005, 47; Yıldırım 2008, 54; Tokuç ve ark. 2011, 168; Aslan ve ark. 2014, 78).

İlk cinsel deneyim yaşı azaldıkça gelişigüzel cinsel tutumun ve toplum tarafından kabul edilen ideal tutumun arttığı belirlenmiştir. Cinsel deneyimin erkeklerde daha yaygın olduğu düşünüldüğünde bu bulgu da toplumsal cinsiyet rolleri ile ilişkilendirilebilir. Erken yaşlarda henüz tamamlanmamış cinsel kimlik gelişiminin ve merakın gelişigüzel cinsel deneyimler yaşanmasına neden olduğu sonucuna varılabilir. Nitekim üniversite öğrencileri de cinsel deneyim için en uygun buldukları yaşı 21-25 olarak belirtmişlerdir (Kılıç ve ark. 2005, 47). Bunu destekler şekilde Vasilenko ve arkadaşları (2017, 366), ilk cinsel deneyimin genç yetişkinlik dönemine kadar yaşanmamış olmasının, ruh sağlığını olumlu etkilediğini belirlemiştir. Gençlerin cinsellikle ilgili bilgi kaynaklarının çoğunlukla sağlık profesyonelleri olmadığından yola çıkarak (Kılıç ve ark. 2005, 47; Yıldırım 2008, 33; Pınar ve ark. 2009, 108; Karabulutlu ve Kılıç 2011, 41; Evcili ve ark. 2013, 490),

olumsuz cinsel deneyimler ve riskli davranışlar açısından gençlerin korunması gereklidir. İlk cinsel deneyim yaşı doğrultusunda hem bu araştırmanın hem de literatürün sonuçları ile üniversiteye yeni başlamış öğrencilerin olumsuz cinsel tutumlar ve deneyimler için risk grubu olduğu düşünülebilir.

Sonuç

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin yarısından daha azının cinsel deneyimi olduğu, ilk deneyim yaş ortalamasının yaklaşık 19 ve erkeklerin kadınlara göre cinsel deneyimlerinin daha fazla olduğu belirlenmiştir. Kadınların erkeklere göre daha fazla ideal, sağlıklı ve dengeli tutuma sahip oldukları; cinsel deneyimi olanların, olmayan öğrencilere göre daha sorumlu, hoşgörülü ve daha eşini merkeze alan, toplum tarafından onaylanan tutumlarının olduğu belirlenmiştir. İlk cinsel deneyim yaşı azaldıkça gelişmiş ve toplum tarafından onaylanan ideal tutumun arttığı saptanmıştır. İlk cinsel deneyim yaşı dikkate alındığında, üniversite öğrencilerinin henüz ergenliğin son dönemlerindeyken cinsel deneyimlerinin olduğu saptanmıştır. Bu bulgular doğrultusunda, üniversitede birinci sınıflarda- varsa hazırlık sınıflarında sağlıklı, doyum verici ilişkiler ve nesiller için cinsel tutum ve davranışlarla ilgili doğru bilgi ve etkin danışmanlığın sağlanacağı, uzman hemşirelerin dahil olduğu sağlık profesyonellerinden oluşan danışmanlık programlarının oluşturulması, cinsel sağlık ve uyum ile ilgili eğitimlerin yapılması önerilebilir. Yöntemsel açıdan incelendiğinde araştırma veri toplama tarihleri açısından yaz tatili ve yeni eğitim- öğretim yılı uyum dönemine denk gelmiştir. Bu durum katılımı etkilemiştir. Gelecekte planlanacak araştırmalarda öğrencilerin tatil, uyum, sınav gibi dönemlerini dikkate alınması, veri toplama süresinin daha uzun tutulması önerilebilir. Veriler sınıflarda tek başına oturarak elde edilmiş olsa da cinselliğin mahrem bir konu olması nedeniyle katılımcıların yalnız kalacakları bir odada anketleri doldurması katılımı ve anketlerin tamamının doldurulmasını artırabilir. Ayrıca araştırmaların yöntemine uygun örnekleme yöntemleri kullanılarak yapılması ve daha fazla örnekleme ulaşılması, bulguların geçerlik ve güvenilirliğini artırabilir. Cinsel deneyimin daha ayrıntılandırılarak (tek başına, başkalarıyla vb.) incelenmesi, cinsel olarak aktiflik oranlarını da etkileyebilir.

KAYNAKÇA

- Aras, Sahbal., Orcin, Esmahan., Ozan, Sema., Semin, Semih (2007). Sexual behaviours and contraception among university students in Turkey. *J. Biosoc Sci.*, S. 39 (1), s. 121-35.
- Askun, Duysal., Ataca, Bilge (2007). Sexuality related attitudes and behaviors of Turkish university students. *Arch Sex Behav.*, S. 36 (5), s. 741-752.
- Aslan, Ergül., Bektaş, Hatice., Başgöl, Şükran., Demir, Sevda. ve ark (2014). Knowledge and behaviour of university students related to sexual health. *Sted.*, S. 23(5), s. 174- 182.
- Atan, Şenay Ünsal., Duran, Emel Taşçı., Şen, Selma., Bolsoy, Nursel. ve ark (2012). The university students' information, opinions and practices about sexuality and family planning methods. *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi.*, S. 28(1), s. 13-25.
- Atlı Özbaş, Azize., Gürhan, Nermin., Duyan, Veli (2016). An evaluation of sexual attitudes of nursing students in Turkey. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi.*, S. 7(3), s. 114-120.
- Chi, Xinli., Bongardt, Daphne van de., Hawk, Skyler T (2015). Intrapersonal and interpersonal sexual behaviors of Chinese university students: gender differences in prevalence and correlates. *Journal Of Sex Research.*, S. 52(5), s. 532-542.
- Civil, Birsen., Yıldız, Hatice (2010). Male students' opinions about sexual experience and social taboos related to sexuality. *DEUHYO ED.*, S. 3 (2), s. 58-64.
- Coronado, Pluvio J., Delgado-Miguel, Carlos., Rey-Cañas, Adrina., Herráiz, Miguel A (2017). Sexual and reproductive health in Spanish university students. a comparison between medical and law students. *Sexual & Reproductive Healthcare.*, S. 11, s. 97-101.
- Çam, Olcay (2014). Sağlıklı yakın ilişkiler, cinsel yaşam ve psikoseksüel bozukluklar. In: Çam Olcay & Engin Esra, editors. Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği bakım sanatı. İstanbul: İstanbul Tıp Kitapevi, s. 563-595.
- Deniz, Ümit., Tüfekçi, Aysel., Önder, Ömer Rifki. A study into the attitudes of candidate teachers over sexuality in terms of sex and their sexual experience. Retrieved August 7, 2015, from file <https://docplayer.biz.tr/6642712-Ogretmen-adaylarinin-cinsellik-konusundaki-tutumlarinin-cinsiyet-ve-cinsel-deneyimlerine-gore-incelenmesi.html>
- Duyan, Veli., Duyan, Gülsüm (2005). Turkish social work students' attitudes toward sexuality. *Sex Roles.*, S. 52(9/10), s. 697-706.
- Engin, Esra (2014). Psikiyatrik ve psikososyal kuramlar ve kavramlar. In: Çam Olcay & Engin Esra, editors. Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği bakım sanatı. İstanbul: İstanbul Tıp Kitapevi, s. 21-55.
- Ergün, Gül., Çakır, Cansu (2015). School of health science's senior students of knowledge, attitudes and behaviour properties about sexual health. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi.*, S. 2(8), s. 99-104.
- Erikson, Erik.H (2018). İnsanın sekiz çağı. Genişletilmiş 3. Baskı. (Akkaya Gonca, çeviri). İstanbul: Okuyan Us, 164-165.
- Ersoy, Ersan (2009). Woman and man identity in gender culture (Example of Malatya). *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.*, S. 19(2), s. 209-230.
- Eşsizoglu, Altan., Yaşan, Aziz., Yıldırım, Ejder Akgün (2009). Premarital sexual experience and its relationship with conservative sexual myths in male university students. *New/Yeni Symposium Journal.*, S. 47(2), s. 80-90.
- Evcili, Funda., Cesur, Büşra., Altun, Ayşe., Güçtaş, Zariye. ve ark (2013). The premarital sexual experience: opinions and attitudes of students from midwifery department. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi.*, S. 2(4), s. 486-498.
- Fışkın, Gamze., Beji, Nezihe Kızılkaya. Cinsel fonksiyonun değerlendirilmesi ve hemşirenin rolü. Kadın Cinsel Sağlığı. Retrieved January 26, 2015, from http://www.journalagent.com/androloji/pdfs/AND_2014_56_73_76.pdf
- Folasayo, Adigun Temiloluwa, Oluwasegun, Afoloyan John., Samsudin, Suhailah., Saudi, Siti Nor Sakinah. et al (2017). Assessing the knowledge level, attitudes, risky behaviors and preventive practices on sexually transmitted diseases among university students as future healthcare providers in the Central Zone of Malaysia: A cross-sectional study. *Int. J. Environ. Res. Public Health.*, S. 14, s. 159-172.

- Golbasi, Zehra., Kelleci, Meral (2011). Sexual experience and risky sexual behaviours of Turkish university students. *Arch Gynecol Obstet*, S. 283, s. 531-537.
- Gravel, Emilie Eve., Young, Marta Yolande., Darzi, Chantal Marielle., Olavarria-Turner, Marcela. et al (2016). Premarital sexual debut in emerging adults of South Asian Descent: The Role of parental sexual socialization and sexual attitudes. *Sexuality & Culture*, S. 20, s. 862-878.
- Gürsoy Elif, Arslan Özkan Hediye (2014). Turkish youth's perception of sexuality / "honor" in relation to women. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, S. 5(3), s. 149-159.
- Hedayati-Moghaddam, Mohammed Reza., Eftekharzadeh-Mashhadi, Iman., Fathimoghdam, Farhad., Pourafzali, Seyed Javad (2015). Sexual and reproductive behaviors among undergraduate university students in Mashhad, a city in northeast of Iran. *J Reprod Infertil*, S. 16(1), s. 43-48.
- Kaplan, Helen Singer (2013). Resimli cinsel terapi el kitabı 2. Baskı. (Bolat Filiz & Gül Asiye Hekimoğlu, çeviri). Ankara: CK Yayınevi, s. 39-44.
- Karabulutlu, Özlem., Kılıç, Meral (2011). The determination of knowledge levels of university students about sexual health and reproductive health. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, S. 14 (2), s. 39-45.
- Karaçam, Özgür., Totan, Tarık., Babür Korkmaz, Yeşim., Koyuncu, Mehmet (2012). Turkish adaptation of the Hendrick Brief Sexual Attitudes Scale, validity and reliability study. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, S. 13, s. 138-144.
- Kaya, Fide., Serin, Özlem., Genç, Ayşe (2007). An investigation into the approaches as to sexual lives of first class student at Çanakkale Onsekiz Mart University educational faculty. *TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni*, S. 6 (6), s. 441-448.
- Kaya, Yeliz., Aslan, Ergül (2013). Kadın cinselliğinde gelenekler ve kültür. *Androloji Bülteni*, S. 15(54), s. 214-217.
- Kılıç, Dilek., Kaygusuz, Canani., Bağ, Beyhan., Tortumluoğlu, Gülbu (2005). Üniversite öğrencilerinin cinselliğe yönelik görüşleri. *HIV AIDS Dergisi*, S. 8(2), s. 44-55.
- Koluçak, Selma. (2007). *Knowledge, attitude and practices of the students in İnönü University on the sexual health/the health of reproductive and the factors affecting these*. Unpublished Master's Thesis, İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Malatya.
- Komut, Sultan (2011). Women, sexuality and virginity in Turkey. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, S. 3(1), s. 87-95.
- Luquis, Raffy R., Brelsford, Gina M., Pérez, Miguel A (2015). Exploring Latino college students' sexual behaviors in relation to their sexual attitudes, religiousness, and spirituality. *J Relig Health*, S. 54, s. 1345-1357.
- Mavrikiou, Petroula M., Paralis, Stravros K., Athanasiou, Andrea (2017). Gender differences in the sexual experiences, attitudes, and beliefs of Cypriot University-educated youth. *Sexuality & Culture*, S. 21, s. 36-48.
- McKelvey, Robert S., Webb, John A., Baldassar, Loretta V., Robinson, Suzuanne M. et al (1999). Sex knowledge and sexual attitudes among medical and nursing students. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, S. 33, s. 260-266.
- Noubiap, Jean Jacques N., Nansseu, Jobert Richie N., Ndoula, Shalom Tchokfe., Wang, Binhuan. et al (2015). Prevalence and correlates of HIV-risky sexual behaviors among students attending the Medical and Social Welfare Center of the University of Maroua, Cameroon. *BMC Res Notes*, S. 8(635).
- Nsubuga, Henry., Sekandi, Juliet N., Sempeera, Hassard., Makumbi, Fredrick E (2016). Contraceptive use, knowledge, attitude, perceptions and sexual behavior among female university students in Uganda: a cross-sectional survey. *BMC Women's Health*, S. 16(6).
- Ozan, Sema., Timbil, Sevgi., Aras, Sahbal., Bilgin, Ahmet Can. ve ark (2010). Sexual attitudes, behaviour changes and opinions of interns in Izmir, Turkey. *The European Journal of Contraception and Reproductive Health Care*, S. 15 (5), s. 367-375.
- Ökten, Şevket (2009). Gender and power: the system of gender in Southeastern Anatolia. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S. 2, s. 302-312.
- Öztürk, M.Orhan, Uluşahin, Aylin (2008). Ruh sağlığı ve bozuklukları (Cilt II). 11. Baskı. Ankara: Tuna Matbaacılık, s. 584-609.
- Pınar, Gül., Doğan, Nevin., Ökdem, Şeyda., Algier, Lale. ve ark (2009). Knowledge, attitudes and behavior of students related to sexual health in a private university. *Tıp Araştırmaları Dergisi*, S. 7 (2), s. 105-113.
- Pınar, Gül., Taşkın, Lale., Eroğlu, Kafiye (2008). The behaviours of the students in dormitory of Baskent University against sexual role patterns. *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Dergisi*, s. 47-57.
- Sakallı, Nuray., Karakurt, Günnur., Uğurlu, Ozanser (2001). Evlilik öncesi yaşanan cinsel ilişkiye ve kadınların evlilik öncesi cinsel ilişkide bulunmasına karşı tutumlar. *İstanbul Üniversitesi Psikoloji Çalışmaları Dergisi*, S. 22, s. 15-29, from <http://www.arastirmax.com/system/files/dergiler/127131/makaleler/22/1/arastirmax-evlilik-onesi-yasanan-cinsel-iliskiyekadınların-evlilik-onesi-cinsel-iliskide-bulunmasına-karsi-tutumlar.pdf>
- Saraç, Ayça., Hamamcı, Zeynep., Güçray, Sonay (2015). Predicting romantic relationship satisfaction of university students. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, S. 5(43), s. 69-81.
- Scimeca, Giuseppe., Muscatello, Maria R.A., Pandolfo, Gianluca., Chisari, Claudia. et al (2017). The relationship between sexual behavior and internet addiction severity in a sample of heterosexual university students from Italy. *Clinical Neuropsychiatry*, S. 14(1), s. 49-58.
- Set, Turan., Dağdeviren, Nezih., Aktürk, Zekeriya (2006). Sexuality of adolescents. *Genel Tıp Dergisi*, S. 16 (3), s. 137-141.
- Sungur, Mehmet Z (1998). Sexual Education. *Klinik Psikiyatri*, S. 2, s. 103-108.
- Süt, Hatice Kahyaoğlu., Aşçı, Özlem., Gökdemir, Fulya (2015). Sexual attitudes and effective factors in summer school students of nursing department. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, S. 14 (4), s. 315-323.
- Taylor, Shelley E., Peplau, Letitia Anne., Sears, David O (2012). Sosyal psikoloji. 3. Baskı (Dönmez Ali, çeviri). Ankara: İmge Kitapevi, s. 343-378.
- Tokuç, Burcu., Berberoğlu, Ufuk., Saraçoğlu, Gamze V., Çelikkalp, Ülfiye (2011). Opinions of health college students on premarital sex, induced abortions and contraceptive use of young people. *Türkiye Halk Sağlığı Dergisi*, S. 9 (3), s. 166-173.
- Türk Dil Kurumu. Tutum. Retrieved January 21, 2015, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.54c24da5f32596.28492793
- Ucar, Tuba., Golbasi, Zehra., Senturk Erenel, Ayten (2016). Sexuality and the internet: a study of the perspectives of Turkish university students. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, S. 19(12), s. 740-745.
- Vasilenko, Sara A (2017). Age-varying associations between nonmarital sexual behavior and depressive symptoms across adolescence and young adulthood. *Dev Psycho.*, S. 53(2), s. 366-378.
- World Health Organisation. Defining sexual health Report of a technical consultation on sexual health. Geneva: 2002, Retrieved January 23, 2015, from http://www.who.int/reproductivehealth/publications/sexual_health/defining_sexual_health.pdf
- Yasan, Aziz., Tamam, Lut., Özkan, Mustafa., Gürgen, Faruk (2009). Premarital sexual attitudes and experiences in university students. *Anatol J Clin Invest*, S. 3(3), s. 174-184.
- Yaşan, Aziz., Essizoglu, Altan., Yildirim, Ejder Akgün (2009). Predictor factors associated with premarital sexual behaviors among university students in an islamic culture. *International Journal of Sexual Health*, S. 21(3), s. 145-152.
- Yıldırım, Tolga (2008). *Knowledge, behavior and attitudes of adolescents at the age of licence education on sexuality*. Unpublished Master's Thesis, Trakya University Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Edirne.